КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ, КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВА
КАФЕДРА ІНФОРМАЦІЙНИХ КОМУНІКАЦІЙ

ДОПУСТИТИ ДО ЗАХИСТУ
Завідувач кафедри
_____О.А. Політова
«_____»_____2026 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

(творчий авторський проєкт)

на тему:

СТВОРЕННЯ ТЕАТРУ ПЕРЕД МІКРОФОНОМ

випускника першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Виконала:
студентка IV курсу, групи ВТПб–1–22–4.0д
Євтушенко Анастасія Олександрівна

Науковий керівник:
заслужений артист України, доцент кафедри
Новикова Руслана Артемівна

Київ-2026

ЗМІСТ

ВСТУП.....3

РОЗДІЛ І. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМАТУ ТЕАТР ПЕРЕД МІКРОФОНОМ.....8

1.1. Особливості відеоконтенту театру перед мікрофоном.....8

1.2. Методика озвучення казок.....10

1.3. Соціальні та психологічні аспекти впливу на глядача.....12

1.4. Значення та цінність народних казок: міфологічні та психологічні чинники українських народних казок.....13

1.5. Аналіз існуючого відеоконтенту.....15

Висновки до І розділу.....19

РОЗДІЛ ІІ. АВТОРСЬКИЙ ПРОЄКТ ПОДКАСТУ «КАЗКИ З НАСЕЮ-ТАСЕЮ» У ФОРМАТІ ТЕАТР ПЕРЕД МІКРОФОНОМ.....20

2.1. Творча заявка подкасту «Казки з Насею-Тасею».....20

2.2. Розробка сценарію для подкасту.....23

2.3. Організація та реалізація продукту.....30

2.4. Методи просування та популяризації подкасту.....37

Висновки до ІІ розділу.....38

ВИСНОВКИ 42

ВСТУП

Актуальність теми творчого проєкту зумовлена стрімким посиленням переходу від традиційних медіа до цифрових. Сучасний темп життя, активний розвиток цифрових технологій в ньому, спричиняють зниження попиту на паперові книжки та журнали. Натомість, актуальними стають аудіокниги та подкасти: гаджети ледь не повністю заміняють все необхідне.

Формат театру перед мікрофоном стає у нагоді сучасній людині, оскільки він зручний у використанні. Легко завантажити, легко відтворити, легко отримати корисну інформацію та новий емоційний досвід. Особливою актуальністю формат користується у дітей та їх батьків, оскільки є чудовою альтернативою мультфільму.

Театр перед мікрофоном безперечно допомагає у розвитку емоційного інтелекту та образного мислення, що є корисним і для дітей, і для дорослих. Завдяки емоційному забарвленню аудіоконтенту, слухачі не просто сприймають інформацію, а й переживають історію, ідентифікують себе з персонажами, співпереживають їм та рефлексують над власним досвідом.

Стан розробки проблеми. Питання театру перед мікрофоном залишається недостатньо дослідженим у науковому дискурсі. Значення звукової виразності розглядається у підручнику Ю. В. Любченка «Виражальна система радіожурналістики», де автор зазначає: «Звукові засоби є основою впливу на слухача» [13]. Відтак, ключовими елементами для театру перед мікрофоном є голос, інтонація, звукове й музичне оформлення, також акторська майстерність актора дубляжу, читця тощо. Від рівня володіння цими засобами залежить здатність слухача сформувати правильний образ героїв та подій у казці.

Дослідники акторської майстерності приділяють значну увагу ролі голосу та методам вдосконалення його та його інтонаційних навичок. Ю. В. Любченко зазначає: «Інтонація та тембр голосу здатні передавати найтонші емоційні відтінки» [13]. Для професійного виконання актор має вміти розрізняти образи персонажів, добирати відповідний голос та, зберігаючи індивідуальність кожного героя, варіювати інтонації відповідно до сюжету. Як і в традиційному театрі, актор

аудіоформату має володіти як вербальними, так і невербальними засобами виразності. Попри те що міміка та жести залишаються невидимими для слухача, вони теж відіграють важливу роль у правильній передачі емоційного стану персонажа.

Народні казки є носієм мудрості та глибокого розуміння соціальних явищ, що формують світогляд слухача. Казка, як жанр, завжди містить глибинний символічний зміст. Вона не лише розважає, а й спонукає до роздумів, моделюючи ситуації морального вибору, зіткнень сил зла і добра, правильних та хибних вчинків.

Сьогодні українські наукові дослідження відзначають значний інтерес до психологічному впливу казки на розвиток особистості. Літвінчук А. М. у своїх дослідженнях зазначає: «…Казкотерапія допомагає сформувати самосвідомість та самопізнання [12]. Дослідниця також підкреслює, що «… казка дає можливість дитині виражати свої емоції та почуття, а також розуміти почуття інших людей…» [12].

У дослідженні ж Кримчак В. та Романової Ю. пишеться: «… Емоційний інтелект є важливою складовою психологічної адаптації та міжособистісної взаємодії, а також відіграє ключову роль у психологічній адаптації та розвитку емоційної компетентності…» [11].

У статті Лесі Музичко зазначається, що «…використання казки дає ефективний результат у подоланні дитячої тривожності, страхів і комплексів, стабілізує їхній емоційний стан…» [3].

Результати наукових досліджень підтверджують, що казка є ефективним психологічним інструментом, який сприяє розвитку емпатії, емоційного інтелекту, адаптивності до тих чи інших життєвих ситуацій та самопізнання.

Метою творчого проєкту стало дослідження особливостей аудіовізуального продукту у форматі театру перед мікрофоном, зокрема: процес озвучення казок, роль голосу, інтонацій, тембру та емоцій у створенні образів персонажів, а також специфіку передачі змісту, сюжету та ідеї літературних творів.

Для досягнення поставленої мети було поставлено наступні завдання:

1. дослідити особливості відеоконтенту у форматі театру перед мікрофоном в Україні та закордоном;
2. проаналізувати методику озвучення казок;
3. вивчити соціальні та психологічні аспекти впливу формату театру перед мікрофоном на слухача;
4. визначити цінність народних казок та дослідити їх міфологічну та психологічну складову;
5. проаналізувати український відеоконтент, спрямований на дитячу аудиторію;
6. сформувати творчу заявку для творчого авторського проєкту в форматі подкасту «Казки з Насею-Тасею»;
7. написати літературний та режисерський сценарій для подкасту;
8. організувати та реалізувати виробництво творчого авторського проєкту в форматі подкасту «Казки з Насею-Тасею»;
9. визначити методи просування подкасту в медіапросторі.

Об'єкт дослідження - особливості створення та розвитку контенту жанру театр перед мікрофоном.

Предмет дослідження - специфіка реалізації авторського проєкту у жанрі театру перед мікрофоном «Нася-Тася».

Методи реалізації творчого проєкту. Реалізація творчого проєкту передбачала застосування комплексу методів, що забезпечили дослідження теми як теоретично, так і практично. Основним методом кваліфікаційної роботи став *метод аналізу та синтезу*, завдяки яким було опрацьовано наукову літературу на зазначену тему. Крім того, метод допоміг в аналізі вже наявного відеоконтенту для дитячої аудиторії.

Інформаційна база:

1. Підручники, монографії та наукові статті українських та зарубіжних авторів, присвячені специфіці та розвитку театру перед мікрофоном, озвученню казок, техніці голосу, а також впливу аудіоконтенту на розвиток дитячої аудиторії;
2. Онлайн-видання та довідники про жанри розважального та пізнавального контенту для дітей різних вікових категорій;
3. Електронні ресурси та матеріали соціальних мереж: Telegram-канали «Павлуша і Ява» та «Нася-Тася», аудіоказки, подкасти, інтерв'ю та блоги акторів дубляжу.

Творча новизна проєкту полягає у поєднанні теоретичного дослідження театру перед мікрофоном із практичною реалізацією авторського аудіовізуального продукту на прикладі проєкту «Нася-Тася». Уперше здійснено комплексне дослідження процесу озвучення казок, визначено роль та методику застосування голосу, інтонації, тембру та емоцій у створенні образів персонажів. Проєкт демонструє трансформацію аудіоформату в аудіовізуальний продукт із збереженням ключових складових, зокрема, акторської гри, здатності утримувати увагу аудиторії, якісного звукового оформлення та цінного літературного матеріалу.

Особистий внесок полягає в самостійному виконанні теоретичної та практичної частин дослідження. У процесі роботи було: визначено ідею та розроблено концепцію аудіовізуального проєкту жанру театр перед мікрофоном «Нася-Тася»; проведено аналіз та відбір казок з урахуванням їх змісту та особливостей; охарактеризовано образи персонажів, розроблено їх голосові, емоційні та інтонаційні характеристики; визначено методику озвучення; організовано повний процес створення аудіовізуального продукту.

Практичне значення отриманих результатів полягає у створенні авторського аудіовізуального продукту у форматі театру перед мікрофоном, який може слугувати зразком для аналогічних за напрямком проєктів. Матеріали можуть бути використані в навчанні акторської майстерності, зокрема на майстер-класах, тренінгах та інших творчих заняттях.

Апробація результатів дослідження, публікації:

1. Публікація аудіоказок у Telegram-каналі «Нася-Тася» 2024;
2. Виступ на онлайн-конференції «XI всеукраїнська науково-Практична конференція студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених “бібліотека, книга та медіа в сучасній культурі”» 27 листопада, 2025 р.;
3. Публікація аудіоказок з візуальними картинками від аудіо-проєкту «Нася-Тася» на YouTube «Кафедра інформаційних комунікацій» 2025 р.;
4. Виступ на онлайн-конференції «II Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю “Культура, інформація, комунікація: міждисциплінарний діалог”» 9-10 квітня 2026 р. НАКККіМ.

Апробація аудіовізуального твору:

1. Публікація на YouTube «Кафедра інформаційних комунікацій» https://youtu.be/qhu5C5EeoXo?si=-t9is7nlRAYkbOT2
2. Публікація на Tik-Tok «Кафедра інформаційних комунікацій» https://vt.tiktok.com/ZSQRHQ1dA/
3. Публікація на Tik-Tok «Кафедра інформаційних комунікацій» https://vt.tiktok.com/ZSQRHWofy/

Структура кваліфікаційної роботи зумовлена обгрунтованістю дослідження, логічним вибором джерел та послідовністю виконання завдань. Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаної літератури, яка становить 31 найменувань видань. Загальний обсяг тексту становить 46 сторінок, з яких основний зміст викладений на 38 сторінок.

РОЗДІЛ І
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМАТУ ТЕАТР ПЕРЕД МІКРОФОНОМ

1.1. Особливості відеоконтенту театру перед мікрофоном. Методика озвучення казок

Театр перед мікрофоном виник у період стрімкого розвитку радіомовлення як специфічна форма дистанційного театрального мистецтва. Відсутність фізичного сценічного простору та необхідності у безпосередній присутності глядачів дозволила суттєво розширити аудиторію. Принципова відмінність цього формату від традиційного театру полягає в тому, що основним засобом художнього вираження стає голос актора, а не сценічний образ у його візуальному вимірі.

Дослідження у галузі сценічного мовлення та акторської майстерності засвідчують: «голос актора, його інтонаційна виразність, темпоритмічні характеристики мовлення та здатність до варіювання тембру виступають визначальними чинниками формування сценічного образу та забезпечують емоційний вплив на глядача або слухача» [6]. Таким чином, голос у форматі театру перед мікрофоном виконує поліфункціональну роль, адже він є носієм сенсу, інструментом емоційної характеристики персонажів та засобом управління увагою аудиторії.

Феномен театру перед мікрофоном сформувався у 1920–1930-х роках XX ст. – у період, коли радіо набуло статусу провідного засобу масової комунікації. На початковому етапі радіоефір був переважно зайнятий музичними програмами, новинами та публічними виступами. Спроби ввести до програмної сітки читання літературних творів виявили суттєвий недолік такого формату: відсутність необхідного рівня виразності та драматичного напруження унеможливлювала достатній емоційний вплив на аудиторію. Це зумовило необхідність формування якісно нового жанру, в якому звук ставав «носієм змісту». Піонерами у розвитку радіодрами стали США, Велика Британія та Німеччина; зокрема, традицію радіопостановок фактично заснувала компанія BBC.

Примова Н. Я. у дослідженнях з історії радіотеатру зазначає: «формування радіодрами як окремого жанру було зумовлене необхідністю адаптації драматичних творів до умов звукового середовища, де основним носієм змісту виступає аудіальний компонент» [16]. Від початку свого існування театр перед мікрофоном орієнтувався на слухове сприйняття.

Жанр виявив здатність охоплювати широку різновікову аудиторію різного соціального статусу, виконуючи інформаційну, розважальну, освітню та пізнавальну функції. Як зауважують дослідники медіамистецтва: «саме радіо стало першим масовим каналом поширення драматичних творів без візуального супроводу» [8]. Завдяки цьому сформувався особливий тип сприйняття – «театр в уяві», де центральна роль відводиться не готовому візуальному образу, а власному уявленню слухача, стимульованому звуком.

В Україні перша радіотрансляція на постійній основі відбулась у 1924 р. у Харкові. Від початку ефір заповнювали новини та термінові повідомлення, проте незабаром з'явилися й культурні програми: музика, літературні читання, короткі радіоп'єси. Вже у 1930-х роках в ефірах функціонували повноцінні радіопостановки, зокрема адаптації творів Олександра Довженка, що сприяло популяризації як самого формату, так і творчої спадщини письменника.

У повоєнні 1950-ті роки, коли суспільство гостро потребувало культурного відновлення та відволікання від психологічних наслідків воєнного часу, радіотеатр пережив нове піднесення. У цей період активізувалась співпраця режисерів із акторами та композиторами, що суттєво підвищило художній рівень радіопостановок.

У 1960–1980-х рр. з розповсюдженням телебачення радіотеатр поступово втрачав домінуючі позиції, проте не зник. На основі його принципів сформувались нові телевізійні жанри – зокрема передача «Вечірня казка» з Дідом Панасом, у якій поєднались традиції радіотеатру, телевізійної розповіді та казки на ніч.

Сьогодні жанр театру перед мікрофоном функціонує на цифрових платформах: аудіоп’єси регулярно транслюються на радіо «Культура», у сервісах MEGOGO, Spotify та Telegram. Паралельно активно розвиваються подкасти та

аудіосеріали, що забезпечують стабільний приріст аудиторії. Водночас сучасний формат ускладнюється: дедалі більше проєктів поєднують аудіальну та візуальну складові, що вимагає від акторів не лише майстерного управління голосом, а й продуманого невербального образу в кадрі.

1.2. Методика озвучення казок

Озвучення дитячих казок у форматі театру перед мікрофоном є одним із ключових жанрів, у якому якість результату повністю визначається рівнем акторської майстерності виконавця. Методика озвучення охоплює широкий комплекс засобів: голос, інтонацію, тембр, дихання, паузи, темпоритм, шумові ефекти та звукове оформлення, а також урахування драматургічної структури твору.

Як зазначають дослідники: «сучасний аудіоконтент ґрунтується на поєднанні художнього слова, звукового дизайну та акторської майстерності, що формує цілісний емоційний вплив на аудиторію» [15]. Зазначений комплекс є нероздільним: відсутність будь-якого з компонентів знижує якість кінцевого продукту.

Принципове завдання актора у цьому форматі - не прочитати текст, а перетворити його на звукову картину. Косінова О. М. підкреслює: «виразне мовлення актора передбачає глибоке внутрішнє переживання образу та здатність передавати його через інтонаційні й емоційні засоби мовлення» [10]. Кожне слово має нести образ, кожна фраза - відповідну емоцію, кожна сцена - задуману атмосферу. За словами дослідників: «Звуковий образ у радіомистецтві формується через поєднання мовлення, інтонації та акустичних засобів, що стимулюють уяву слухача і створюють візуальні асоціації» [9].

Підготовка до озвучення передбачає попереднє прочитання твору, його смислове членування, позначення кульмінаційних моментів, пауз та місць зміни темпу. Допустимою вважається адаптація тексту для кращого слухового

сприйняття із спрощенням складних синтаксичних конструкцій та скороченням розлогих описових фрагментів без втрати змісту.

Особливе місце в методиці займає і робота з тембром голосу. Варіювання тембрального забарвлення дозволяє актору диференціювати образи персонажів і передавати їхні емоційні стани [6]. Конкретним прикладом є озвучення дитячого персонажа: тоненький голос з легкою дитячою інтонацією у нейтральному стані потребує корекції в сторону більшої грубості й важкості у момент гніву чи страху - однак із збереженням індивідуальності персонажа. Для «антигероїв» застосовуються напружені інтонації та басисті тембри; у випадку, коли актрисі необхідно озвучити чоловічого персонажа, техніка діафрагмального дихання дозволяє знизити тон голосу до необхідного рівня.

Монотонне читання є неприйнятним у жанрі театру перед мікрофоном. Як зазначається в дослідженні: «монотонне мовлення знижує рівень емоційного залучення слухача та ускладнює сприйняття змісту» [10]. Без динамічної інтонаційно-емоційної складової втрачається художня драматургія твору та його смислове навантаження.

Суттєву роль відіграє пауза як засіб смислового та емоційного виділення тексту [9]. Вона виконує функцію «дихання» для слухача, дає можливість уявити картину й осмислити події, замінюючи певні звукові ефекти. Не менш важливою є технічна складова роботи з мікрофоном. Дотримання оптимальної відстані, контроль дихання та дикції, уникнення зайвих рухів - усе це безпосередньо впливає на якість звучання запису [27].

Варто згадати і за емоційну правдивість виконання. Навіть бездоганна техніка не компенсує відсутності щирого переживання образу. Гоян О. Я. підкреслює: «у радіомистецтві слухач самостійно формує візуальні образи на основі звукового ряду, що активізує уяву як основний механізм сприйняття» [7]. Саме здатність актора ідентифікувати себе з персонажем і залучити аудиторію до співпереживання визначає успіх аудіопродукту.

1.3. Соціальні та психологічні аспекти впливу на глядача

«Радіоп’єси - вид мистецтва, який посідає окрему нішу серед інших жанрів. Його особливістю є те, що у творах радіодраматургів домінують не зорові, сценічні, а слухові образи. Тому п’єси, написані спеціально для радіо, як правило, не можуть бути втілені на сцені.» [5]

Театр перед мікрофоном займає особливе місце в жанрах аудіовізуальних творів, оскільки апелює передусім до слухових образів, а не до зорового сприйняття. Як зазначається в науковій літературі, специфікою цього виду мистецтва є домінування слухових образів над сценічними, що унеможливлює безпосередній перенос радіоп’єс на театральну сцену [5].

З позицій вікової та педагогічної психології, театр перед мікрофоном є ефективним інструментом розвитку емоційного інтелекту дитини - здатності розпізнавати, розуміти та регулювати власні емоції та емоції інших людей. Казкотерапія, за твердженням Літвінчук А. М., «допомагає сформувати самосвідомість та самопізнання» [3]. Дослідники Кримчак В. та Романова Ю. підтверджують, що «емоційний інтелект є важливою складовою психологічної адаптації та міжособистісної взаємодії» [11]. У статті Музичко Л. наголошується, що «використання казки дає ефективний результат у подоланні дитячої тривожності, страхів і комплексів, стабілізує їхній емоційний стан» [3].

На нейрофізіологічному рівні прослуховування художнього аудіоконтенту стимулює вироблення дофаміну - нейромедіатора, пов’язаного з мотивацією та відчуттям задоволення від досягнення мети, а також серотоніну, який формує відчуття безпеки та емоційної стабільності. Це зумовлює терапевтичний потенціал формату щодо подолання тривожності та депресивних станів, що є особливо актуальним в умовах воєнного часу.

Методичні рекомендації для початкових класів підтверджують: «регулярне прослуховування аудіоказок стимулює розвиток читання, слухового розуміння та аналітичного мислення» [31]. Зокрема, твори з елементами ритму та римування

сприяють розвитку пам’яті та дикції; скоромовки розвивають артикуляцію та концентрацію уваги.

Шкільна практика демонструє помітний позитивний вплив використання театру перед мікрофоном на навчальний процес: підвищення концентрації, розвиток уваги та активізація образного мислення, покращення якості аналізу й висновків, зростання мотивації до участі в обговореннях. Зокрема, «підхід казок до освітнього процесу підвищує мотивацію до навчання, розвиток комунікативних навичок та критичного мислення» [31].

Терапевтичний ефект аудіоказок має значення не лише для дитячої аудиторії: дорослі також отримують через прослуховування емоційне розвантаження, відновлення відчуття смислу та натхнення - особливо в умовах хронічного стресу, властивого сучасному темпу життя. Таким чином, театр перед мікрофоном є дієвим інструментом підтримки психоемоційного стану різновікової аудиторії.

1.4. Значення та цінність народних казок: міфологічні та психологічні чинники українських казок

Українська народна казка є не лише літературним жанром, а й культурним феноменом, що несе функцію соціалізації, виховання та передачі колективного досвіду. Карпенко С. Д. зазначає: «народна казка стала об'єктом вивчення та дослідження у різних галузях знань, зокрема гуманітарних, що свідчить про її багатошаровість і культурну вагу» [31].

Народні казки виникли задовго до появи писемності як форма усної передачі соціального досвіду та моральних норм. Журавльова Л. П. характеризує казку як «своєрідний соціокультурний код, що допомагає дитині освоювати базові норми поведінки і формує її уявлення про добро та зло» [9]. Виховний потенціал казкового жанру реалізується через систему опозицій «добро/зло», «герой/антагоніст», «правильний вчинок/хибний вчинок», що дозволяє дитині в

безпечному художньому просторі проживати складні соціальні та моральні ситуації.

Казки Івана Франка та Пантелеймона Куліша, зокрема, несуть чітко сформульовані моральні настанови: перемога добра над злом, цінність працьовитості та мудрості. Ці твори сприяють усвідомленню дитиною соціальних ролей і норм поведінки, формуючи базові ціннісні орієнтири, що супроводжуватимуть особистість упродовж усього життя.

Важливим аспектом є терапевтична функція казки, реалізована через можливість «делікатно обговорити теми страху, втрати або конфліктів, у безпечній формі розглянувши ті моменти, які актуальні для дитини в поточний момент» [21]. Водночас необхідним є дозування емоційного навантаження, щоб уникнути надмірного ототожнення дитини з персонажами та заглиблення у вигаданий світ на шкоду реальному.

Особливу увагу в контексті українських народних казок заслуговує їхній міфологічний пласт. Тема смерті та переродження, широко представлена в казковому фольклорі і завжди виконувала педагогічну та психологічну функції: пояснення незворотності смерті через образ нового народження, зниження рівня танатофобії у дітей. Капустинська Т. зазначає, що «смерть у казках – це не лише кінець життя, а важливий етап переходу героя до нового стану: від дитини до дорослого, від слабкого до сильного» [22].

Тихівська О. М. у психоаналітичному дослідженні образу Долі вказує на архетипну природу головних персоніфікацій народної свідомості: Доля є «проєкцією архетипів Аніма та Анімус», Біда - «персоніфікацією зла, котре є в душі людини», а Смерть «виступає уособленням одного з аспектів архетипу Матері, оскільки сприяє метафоричному «народженню» душі небіжчика у світі мертвих» [17].

У казковому просторі широко представлена система символів, що апелює до архетипічного мислення: дорога символізує життєвий шлях, ліс - невідоме й небезпечне, вода - очищення та новий початок. Чарівні образи - русалки, мавки, відьми, мольфари, лісовики - є персоніфікаціями зв'язку людини з природою та

потойбічним світом. Як зауважує Тихівська О. М., «у міфологічному світогляді українців природні та надприродні образи виступають проєкцією внутрішніх психічних станів людини та її уявлень про долю й невідоме» [17].

Синтез міфологічної та психологічної функцій казки проявляється у єдиній меті: навчити слухача, стимулювати уяву, мотивувати до пізнання світу та саморозвитку. «Казка розглядається як інструмент психологічного впливу, що сприяє формуванню внутрішнього досвіду, емоційної регуляції та особистісного розвитку дитини» [22]. У поєднанні з форматом театру перед мікрофоном казка набуває нового виміру, коли вона не лише транслює культурний міф, а й залучає слухача до активного творення власного образного простору.

Збереження та популяризація народних казок набуває особливого значення в умовах сучасних суспільно-політичних викликів: «нематеріальна культурна спадщина України є невід'ємною складовою національної ідентичності та духовного багатства країни» [21]. В умовах воєнної агресії проти України охорона культурного надбання та формування ціннісної ідентичності молодого покоління є стратегічним пріоритетом.

1.5. Аналіз існуючого відеоконтенту

Сучасний медіапростір представлений різноманітними форматами аудіо- та відеоконтенту, серед яких жанр театру перед мікрофоном посідає дедалі помітніше місце. Подкасти та аудіоказки демонструють стабільне зростання попиту, а також активне продукування нового контенту. Нижче подано порівняльний аналіз найбільш репрезентативних проєктів у цьому форматі.

«Казки з Дідом Панасом» [20]

Проєкт «Казки з Дідом Панасом» є хрестоматійним прикладом аудіовізуального продукту, в якому ведучий виступає не як пасивний ретранслятор тексту, а як повноцінний актор-оповідач, що занурює аудиторію у художній простір казки засобами акторської майстерності. Популярність проєкту серед глядачів різних вікових категорій зумовлена органічним поєднанням щирості, відкритості та природності ведучого. Образ Діда Панаса - мудрого

казкаря, патріота, носія живої літературної мови – формував у глядачів відчуття «затишної розмови» з рідним дідусем.

Ключові характеристики проєкту:

1.) пріоритетне використання голосу як основного художнього інструменту;

2.) виключно україномовний контент з орієнтацією на українські народні казки;

3.) мінімізація монтажних та звукових ефектів;

4.) орієнтація на дошкільну та молодшу шкільну аудиторію, сімейний перегляд.

«Павлуша і Ява» [25]

Telegram-канал «Павлуша і Ява» реалізує формат театру перед мікрофоном у суто аудіальному варіанті. Відсутність постійного ведучого та залучення різних акторів озвучення забезпечують тематичну та голосову різноманітність. Основна перевага формату - мобільність та доступність: контент можна прослуховувати в будь-якому місці та в будь-який час. Незважаючи на відсутність відеоряду, художнє занурення досягається через професійний підбір голосів та відповідних інтонацій до кожного персонажа.

Ключові характеристики проєкту:

1.) відсутність візуальної складової;

2.) повна мобільність формату;

3.) широкий тематичний і віковий діапазон;

4.) відсутність постійних акторів озвучення;

5.) високий рівень мовної культури та інтонаційного виконання.

YouTube-проєкт «Бробакс» [4]

Проєкт «Бробакс», створений «Суспільним», зорієнтований на формування у дітей зацікавленості до пізнавального, а не лише розважального контенту. Відмінною рисою є наявність анімаційного відеосупроводу, який відіграє провідну роль у подачі матеріалу. Акцент на анімаційному ряді зумовлює другорядність власне голосового виконання: актори озвучення не застосовують спеціальних голосових технік для диференціації персонажів.

Ключові характеристики проєкту:

1.) мультимедійна орієнтація з домінуванням відеоряду;

2.) поєднання пізнавального та розважального жанрів;

3.) широкий вибір ведучих і тематик;

4.) орієнтація на дошкільний вік та молодших школярів.

«Вечірня казочка» [1]

Телепередача «Вечірня казочка», що згодом трансформувалась в YouTube-проєкт, функціонує у жанрі казки перед сном та пізнавального аудіоконтенту. Ведуча та її персонаж-лялька (качечка Кукуруся) є постійними та незмінними, що забезпечує стабільний емоційний контакт з аудиторією. Специфіка подачі - надзвичайно м'яка інтонація та повільний темп - формує заспокійливий ефект і підтримує концентрацію глядача до кінця казки. Аудіальна складова домінує; візуалізація виконує допоміжну функцію.

Ключові характеристики проєкту:

1.) спокійна, врівноважена подача без надмірної емоційності;

2.) дозоване використання візуальних та звукових ефектів;

3.) провідна роль голосу та ляльки як допоміжного візуального елемента;

4.) орієнтація на дошкільну та молодшу шкільну аудиторію.

Подкаст «Нескінченні історії» [28]

Проєкт «Нескінченні історії» реалізує принципово відмінний підхід: замість озвучення казок він зосереджується на їх аналізі та інтерпретації. Ведуча Ольга Тадай виступає модераторкою та інтерв'юєркою, залучаючи до кожного випуску нових гостей-експертів, що забезпечує різноманітність точок зору. Таким чином казка виступає предметом аналізу, а не засобом художнього вираження.

Ключові характеристики проєкту:

1.) подкастний формат;

2.) залучення фахівців як запрошених гостей;

3.) аналітична позиція ведучої;

4.) орієнтація на старшу шкільну аудиторію.

«Тіві-Абетка» [26]

Телепередача «Тіві-Абетка» поєднує пізнавальний і розважальний формати: казки та мультики виступають допоміжним елементом у процесі навчання літерам. Ведуча Олеся Гайова виступає у ролі «подружки», яка навчає дошкільнят в ігровій формі з активним використанням інтерактиву. Оскільки основна мета - вивчення літер, мовна чіткість та виразність ведучої мають першочергове значення.

Ключові характеристики проєкту:

1.) домінування візуальних засобів;

2.) інтерактивний формат;

3.) поєднання пізнавального та розважального компонентів;

4.) орієнтація на дошкільнят.

«Казка з татом» [29]

Проєкт «Казка з татом» представляє аудіовізуальний продукт із виразною сімейно орієнтованою концепцією: казки озвучували чоловіки, які є батьками, що формувало автентичне відчуття сімейного читання перед сном. Спокійна, стримана інтонація ведучих та їхня щира турбота, відчутна в лексичних засобах (зменшувально-пестливі форми), створювали заспокійливий ефект. Проєкт свідомо орієнтував на залучення батьків до спільного перегляду.

Ключові характеристики проєкту:

1.) органічне поєднання візуального та аудіального компонентів;

2.) образ ведучих-батьків, які читають казку «для своїх дітей»;

3.) акцент на сімейній атмосфері та заспокійливому ефекті;

4.) орієнтація на дошкільнят та молодших школярів.

Проведений порівняльний аналіз виявив, що найбільш ефективні проєкти формату театру перед мікрофоном ґрунтуються на пріоритеті аудіальної складової (голос, інтонація, тембр) та чіткій орієнтації на дитячо-сімейну аудиторію. Водночас помітна відсутність єдиного продукту, який би органічно поєднував якісне акторське озвучення, дискусійний блок і систематичне

звернення до маловідомих зразків українського казкового епосу, – саме така концепція визначає свою нішу для авторського проєкту «Казки з Насею-Тасею».

Висновки до І розділу

У першому розділі кваліфікаційної роботи здійснено теоретичне дослідження та осмислення формату «театр перед мікрофоном».

Встановлено, що театр перед мікрофоном сформувався у 1920–1930-х рр. як самостійний жанр радіомистецтва, в якому аудіальний компонент є основним носієм сенсів і художнього образу. В Україні цей жанр розвивався паралельно з загальноєвропейськими тенденціями, набуваючи особливого суспільного значення у кризові та повоєнні періоди.

Визначено методику озвучення казок, яка передбачає комплексну роботу з голосом, тембром, інтонацією, темпоритмом, паузами та технікою. Підкреслено неприйнятність монотонного читання та необхідність емоційної правдивості виконання як умов художньої якості продукту.

Обґрунтовано соціальні та психологічні аспекти впливу формату на аудиторію, такі як розвиток емоційного інтелекту, зниження рівня тривожності, стимулювання аналітичного та образного мислення. Доведено терапевтичний потенціал жанру для дітей і дорослих, зокрема в умовах суспільних криз та воєнного часу.

Проаналізовано культурологічний та психологічний виміри українських народних казок, зокрема їхній архетипний, виховний та ідентитетний потенціал. Збереження казкового фольклору кваліфіковано як стратегічний пріоритет в умовах загрози національній культурній спадщині.

Проведено порівняльний аналіз провідних українських проєктів у форматі театру перед мікрофоном, що дозволив виявити концептуальну нішу для авторського проєкту: поєднання акторського озвучення малознаних зразків українського казкового епосу з аналітичним дискусійним блоком.

РОЗДІЛ ІІ
АВТОРСЬКИЙ ПРОЄКТ ПОДКАСТУ «КАЗКИ З НАСЕЮ-ТАСЕЮ» У ФОРМАТІ ТЕАТР ПЕРЕД МІКРОФОНОМ

2.1. Творча заявка подкасту «Казки з Насею-Тасею»

У сучасному медіапросторі домінує відеоконтент із насиченою кольористикою, динамічним монтажем та прискореним темпом подачі матеріалу. Аудіальний компонент контенту відзначається або надмірною насиченістю, або навпаки, зведенням до мінімальних звукових ефектів. Часто, герої мультфільмів чи аудіоказок, видають дивні звуки, які виключають ідентифікацію. Наявність такого аспекту негативно позначається на емоційному стані дитини: спостерігається підвищений рівень збудження нервової системи, що ускладнює регуляцію поведінки.

Згідно із зазначеним, з’являється потреба у розробленні такого аудіовізуального продукту, в якому ведучі виступатимуть не пасивними ретрансляторами текстів, а активними провідниками у казковий світ. Це той вид контенту, який діти дивитимуться із задоволенням, а слухатимуть із захопленням. Під час перегляду відбуватиметься максимальне занурення у персонажів та їхню історію.

Ідея: Відеоподкаст «Казки з Насею-Тасею» створено на основі переосмислення жанрових і форматних традицій таких українських проєктів, як «Казки з Дідом Панасом» і «Павлуша і Ява». Авторська концепція передбачає синтез аудіо- та відеокомпонентів через використання акторської майстерності, дикції та голосу персонажів, а також відповідних костюмів. Ведуча виконує роль казкарки Насі-Тасі, яка є медіатором між аудиторією та художнім світом твору. Кожен випуск завершується дискусійним блоком, у якому порушуються питання, що мають виховне та розвиваюче значення. Такий блок допомагає розширити ЦА подкасту, охоплюючи як дітей, так і дорослих. У подкасті авторки досягнуто «золотої середини», коли візуал та аудіо в балансі.

Актуальність: Прискорений темп життя, постійний стрес, умови воєнного часу зумовлюють підвищений попит на контент терапевтичного чи розвивального характеру. Такому запиту подкаст «Нася-Тася» відповідає за наступними критеріями:

1. Увага до забутих українських казок;
2. Різножанрові твори: як повчальні, так і розважальні;
3. Цільова аудиторія від 3 років до 12 років;
4. Формат передбачає обговорення;
5. Зміст сприяє збереженню та трансляції українських традицій та вірувань;
6. Акторська гра підкріплюється відповідними костюмами та гримом.

Цільова аудиторія: ядром ЦА виступають батьки дітей дошкільного та молодшого шкільного віку (3-8 років), які шукають якісний україномовний розважально-освітній контент для спільного перегляду з дітьми. Передусім це свідомі батьки, що прагнуть долучати дітей до українського культурного простору через сучасний, доступний формат. Вторинна аудиторія - самі діти, що сприймають контент разом із дорослими або самостійно завдяки простій і щирій подачі ведучої.

Також, відеоподкаст орієнтований на педагогів дошкільних закладів освіти та вчителів початкової ланки, вихователів і бібліотекарів, які можуть використовувати матеріали, як додатковий інструмент для занять із розвитку мовлення, виховання вдячності, поваги та любові до близьких.

Додатковий сегмент аудиторії це студенти та випускники факультетів інформаційних комунікацій, журналістики й медіа, яких цікавить практичний досвід створення дитячого аудіовізуального контенту.

Географічно контент розрахований на україномовну аудиторію в Україні та за кордоном, зокрема сім'ї, що перебувають за межами країни і шукають спосіб підтримувати зв'язок дітей із рідною мовою та культурою.

Портрети ЦА:

Портрет 1.

Свідома мама Олена, 32 роки, Київ. Має двох дітей 4 і 7 років. Працює у

сфері маркетингу або освіти, активна користувачка соціальних мереж. Читає українські Telegram-канали про батьківство, стежить за україномовними блогерами. Олена свідомо обирає україномовний контент для дітей – не тому що «треба», а тому що щиро вірить мова й культура формують ідентичність. Вона втомилась від засилля російськомовного або низькоякісного анімаційного контенту і постійно шукає альтернативу – тепле, живе, зроблене з душею.

Коли вона натрапляє на «Насю-Тасю», її перша реакція – полегшення. Ведуча говорить правильною українською, нові казки, подача свіжа. Олена пересилає відео в батьківський чат, зберігає у «Обране» і вмикає дітям перед сном замість скролінгу планшета. Після перегляду вона сама ініціює розмову з дитиною «А що тебе найбільше зачепило?», бо питання для обговорення в кінці кожного випуску це саме те, чого їй бракувало в інших форматах.

Портрет 2.

Софійка, 6 років, живе з мамою і бабусею. Коли мама зайнята, дає доньці Планшет. Канал дівчинка знайшла сама. Софійка вже вміє натискати «схожі відео» і сама обирає, що їй дивитись. Вона не читає назви, а орієнтується на обличчя, кольори, інтонацію в перших секундах.

Вона натрапила на канал випадково після мультика в рекомендаціях. Зупинилась, бо ведуча посміхається і говорить як подружка, не як диктор. Казку про яблуню вона вже переглянула тричі не тому що не пам'ятає, а тому що їй подобається голос Іри і момент, коли яблуня пояснює навіщо скидає яблука. Софійка не може сформулювати, чому їй це подобається. Але вона підійшла до бабусі і запитала: «Бабусю, а ти мене тримаєш, коли мені важко?» Бабуся розплакалась. А Софійка не зрозуміла чому, але відчула, що сказала щось важливе.

2.2. Розробка сценарію для подкасту

Літературний сценарій відеоподкасту «Казки з Насею-Тасею»

Заставка

ВЕДУЧА(НАСТЯ): Привітики! Пам’ятаєте вашу Насю-Тасю? Сумували за мною? Хто мене чує та бачить вперше – рада знайомству. Я зі своїми вірними помічницями Іннусею та Ірусею ласкаво запрошуємо у світ казок, де оживає казка. І відкриває наш новий формат українська народна казка «Чому яблуня плоди скидає» – добра, тепла історія в якій є чому повчитись. Ну як, готові поринути у світ чудес? Тоді вмощуйтеся зручненько і слухайте уважненько. Й обов’язково дослухайте до кінця, адже там на вас чекає обговорення!

Перебивка до казки «Чому яблуня плоди скидає?»

Автор НАСТЯ: Росла на високому пагорбі розлога мудра Яблуня. Кожної весни вона вкривалася білопінним цвітом, а восени її гілки аж до землі гнулися від важких, налитих літнім сонцем, червонобоких яблук. А біля неї по сусідству росло молоде, нетерпляче деревце:

ІННА: Тітонько Яблуне, чому ти така необережна? Ти ціле літо плекаєш свої яблучка, підставляєш їх теплому промінню, вмиваєш ранковою росою. А коли вони стають найбільшими та найсолодшими – ти їх просто скидаєш додолу! Вони ж падають у пил, б'ються боками. Чому б тобі не тримати їх міцніше при собі, високо в небі, щоб усі ними милувалися?

Автор НАСТЯ: Мудра Яблуня тихо зашелестіла та лагідно похитала вітами:

ІРА: Ох, дурненьке ти! Я зовсім не гублю їх. Я свідомо віддаю свій найкращий скарб.

Автор НАСТЯ: Вона замріяно подивилася на темний ґрунт під своїм стовбуром і згадала ті часи, коли була ще зовсім тоненьким, беззахисним пагінцем. Вона пам’ятала, як налітали страшні осінні буревії, як чорні вітри намагалися вирвати її з корінням і безжалісно гнули до самої землі. Вона пам’ятала люті морози, що хотіли скувати її соки. Хто тоді врятував її? Хто захистив? Ніхто з високого неба не спустився на допомогу. Тільки Земля-матінка

була поруч. Вона міцно й ніжно тримала її маленьке слабке коріння у своїх теплих долонях. Вона безупинно поїла її водою в страшну посуху, ховала від стужі й віддавала власні сили, щоб квола гілочка стала могутнім деревом.

ІРА: Земля тримала мене, коли я не могла встояти сама. Вона віддала мені все, щоб я виросла сильною. А тепер, коли я маю чим віддячити, хіба можу я тримати свої плоди лише для власної гордості? Я скидаю найспіліші, найсолодші яблука їй у поділ. Нехай мої плоди тепер живлять і зігрівають її. Це моя любов. Це моя вдячність.

Автор НАСТЯ: Старі люди кажуть, що так само ведеться і в людському житті. Справжня вдячність дітей до батьків схожа на ці яблука. Коли діти виростають, стають сильними та успішними, вони не задирають носа до неба. Вони з любов'ю схиляються до тих, хто міцно тримав їхнє "коріння" під час найстрашніших життєвих бур, і віддають їм найкраще. Бо без того батьківського тепла ніколи б не дозрів солодкий плід людської долі.

Перебивка

ВЕДУЧА(НАСТЯ): А тепер… Час зупинитися, видихнути і перейти до обговорення! Давайте разом подумаємо, що нас зачепило, що здивувало і які уроки можна винести з цієї народної казки.

Запитання на обговорення

1. Про що, на вашу думку, ця казка? Які головні цінності вона показує?
2. Які емоції у вас виникли? Що зачепило найбільше?
3. Чому ви обрали саме такі голоси для героїв? Які лайфхаки можна використати, щоб оживити персонажів голосом?
4. Що вам у казці сподобалося найбільше, а що навпаки — не зовсім? Чому?
5. Як цю казку можна використати батькам для розмови з дітьми про вдячність, віддачу та любов?

Фінал

ВЕДУЧА(НАСТЯ): Дякуємо, що були з нами у цьому маленькому

казковому світі! Нехай у вашому житті завжди буде місце для добра, вдячності і тепла. Обійміть сьогодні тих, кого любите і до нових казок!

Режисерський сценарій подкасту «Казки з Насею-Тасею “Чому яблуня плоди скидає”»

ТАБЛИЦЯ 1.1

№ кадру	Характер/Текст	Розкадровка	Час/t	Size	Action	Audio	Props	Коментар
1.	ЗАСТАВКА	-	0:00-0:20	-	-	Фонова музика	-	(опис заставки)
2.	ВЕДУЧА: Привітики друзі! Пам’ятаєте вашу Насю-Тасю? Сумували за мною? Хто мене чує та бачить вперше - рада знайомству!	Студія	0:20-0:32	Крупний план	Ведуча сидить за столом та говорить підводку	Фонова музика	-	-
3.	ВЕДУЧА: Сьогодні я зі своїми вірними помічницями...	Студія	0:32-0:35	Загальний план	Ведуча та гості за столом	Фонова музика	-	Подумати на яку камеру краще говорити
4.	ВЕДУЧА: ...Іннусею...	Студія	0:35-0:37	Крупний план	ІННА за столом вітається	Фонова музика	-	-
5.	ВЕДУЧА: ...та Ірусею...	Студія	0:37-0:39	Крупний план	ІРА за столом вітається	Фонова музика	-	-

6.	ВЕДУЧА: ...ласкаво запрошуємо у світ, де оживає казка!	Студія	0:39-0:44	Загальний план	Ведуча та гості за столом	Фонова музика	-	Подумати на яку камеру краще говорити
7.	ВЕДУЧА: І відкриває наш новий формат українська народна казка «Чому яблуня плоди скидає» – добра, тепла історія в якій є чому повчитись. Ну як, готові поринути у світ чудес? Тоді вмощуйтеся зручненько і слухайте уважненько) Й обов’язково дослухайте до кінця, адже там на вас чекає обговорення!	Студія	0:44-1:05	Крупний план	Ведуча та гості за столом	Фонова музика	-	Розкадрувати з крупними Інни та Іри

8.	ПЕРЕБИВКА / ЗАСТАВКА ДО КАЗКИ	Студія	1:05-1:12	-	-	Фонова музика	-	(Тут має бути опис заставки)
9.	НАЧИТКА КАЗКИ	Студія	1:12-3:30	Крупний план	Ведуча та гості за столом	Фонова музика	Книги з казками	Розкадровуємо крупні плани Насті, Інни та Ірини (в залежності від того хто читає)
10.	ВЕДУЧА: А тепер… Час зупинитися, видихнути і розпочати обговорення! Давайте разом подумаємо, що нас зачепило, що здивувало і які уроки можна винести з цієї народної казки.	Студія	3:30-3:37	Крупний план	Ведуча та гості за столом	-	-	-

11.	ОБГОВОРЕННЯ	Студія	3:37-7:30	Крупний, загальний план	Ведуча та гості за столом	-	-	Розкадровуємо крупні плани Насті, Інни, та Іри (в залежності від того хто говорить) + загальний
12.	ВЕДУЧА: Дякуємо, що були з нами у цьому маленькому казковому світі! Нехай у вашому житті завжди буде місце для добра, вдячності і тепла. Обійміть сьогодні тих, кого любите ііі до нових казок!	Студія	7:30-8:00	Крупний план	Ведуча та гості за столом	-	-	-

2.3. Організація та реалізація продукту

Створення подкасту «Казки з Насею-Тасею» відбувалося протягом трьох традиційних етапів виробництва: препродакшену, продакшену та постпродакшену.

На першому етапі препродакшену було обгрунтовано ідею та концепцію проєкту, його мету та назву. Цей етап допоміг зрозуміти, що лише озвучення казки буде замало й було вирішено додати блок обговорення. Також, було написано літературний сценарій, режисерський постановчий сценарій, здійснено пошук локації, а саме відповідної студії для зйомки, створено образи та підібрано акторський склад. Також було розподілено ролі в команді та проведено репетиції. Окрім того, розроблено КПП та кошторис.

Наступним етапом став продакшн. День, коли все задумане втілюється в реальність. Під час знімального процесу ведучій та співведучим вдалось передати атмосферу казки і обговорити завчасно написані запитання. Відповіді були щирі та живі.

Останній етап – постпродакшн. Етап почався відбором матеріалу та складанням риби. Також на цьому етапі відбувалася робота зі звуком та музичним оформленням. Було додано заставку, титри тощо. Під час постпродакшену було створено трейлер для соцмереж та прем’єрного показу.

Календарно-постановчий план подкасту «Казки з Насею-Тасею»

ТАБЛИЦЯ 1.2

Назва етапу	Терміни	Відповідальний	Примітки
ПРЕПРОДАКШН (30 березня – 26 квітня 2026)			
Затвердження теми та концепції твору	30 березня - 3 квітня	Євтушенко А.	Визначення ЦА та основної ідеї
Складання творчої заявки проєкту	4-6 квітня	Євтушенко А.	Опис візуального стилю та очікуваних результатів
Написання літературного сценарію	7-12 квітня	Євтушенко А.	Погодження діалогів та структури сюжету
Розробка режисерського сценарію	13-16 квітня	Євтушенко А.	Розробка розкадровки та операторського плану
Вибір та затвердження локацій зйомки	17-19 квітня	Євтушенко А.	Отримання дозволів на зйомку, огляд освітлення
Підготовка реквізиту, костюмів, тех. обладнання	20-21 квітня	Євтушенко А.	Оренда камери, світла; перевірка справності

Затвердження творчої групи та розподіл ролей	22-23 квітня	Євтушенко А.	Проведення інструктажу з ТБ (техніка безпеки) для команди
Попередній захист / показ концепції керівнику	24 квітня	Новікова Р.А.	Отримання правок від наукового керівника
ПРОДАКШН (27 квітня)			
День зйомки аудіовізуального твору	27 квітня 13:00-16:00	Євтушенко А., Шкляренко І., Гордійчук І.	Запис чистового звуку; контроль логів/бекапів
ПОСТПРОДАКШН (1–25 травня)			
Перегляд та відбір відзнятого матеріалу	1–3 травня	Євтушенко А. Ткачук Т.	Складання монтажних листів; перевірка файлів на наявність технічного браку (фокус, пересвіти); синхронізація аудіо з відео за хлопавкою.
Чорновий монтаж	4–7 травня	Ткачук Т., Євтушенко А.	Створення ”риби”: вибудовування логіки сюжету згідно з режисерським сценарієм; відбір найкращих дублів; визначення темпоритму твору.

Кольорова корекція	8–10 травня	Ткачук Т., Євтушенко А.	Вирівнювання балансу білого, експозиції; стилізація під обрану художню концепцію; відповідність рівнів сигналу стандартам мовлення.
Зведення звуку, музичний супровід, озвучення	11–13 травня	Ткачук Т., Євтушенко А.	Sound Design: додавання фонових шумів (амбієнтів) та звукових ефектів (SFX); обробка голосу (компресія, еквалізація); накладання музичної підкладки з дотриманням авторських прав.
Графіка, титри, заставка	14–16 травня	Ткачук Т., Євтушенко А.	Створення анімованої плашки з назвою; додавання титрів згідно з ДСТУ; розробка візуальних ефектів.
Фінальний монтаж (fine cut) — повна версія (до 10 хв)	17–19 травня	Ткачук Т., Євтушенко А.	«Чистова» склейка; фінальна перевірка переходів та стиків; підгонка хронометражу до таймінгу (до 10 хв); фіксація фінальної версії для експорту
Монтаж трейлера (до 3 хв)	20–23 травня	Ткачук Т., Євтушенко А.	Вибір найбільш видовищних моментів; створення динамічного монтажу для залучення аудиторії; додавання заклику до перегляду повної версії

Технічна перевірка: Full HD 1920×1080, MP4, H.264, -3 дБ	24 травня	Ткачук Т., Євтушенко А.	Перевірка на відсутність «битих» пікселів та звукових піків; тестування на різних пристроях; перевірка правильності рендерингу (кодеки та бітрейт)
Завантаження на YouTube	25 травня	Євтушенко А.	Заповнення метаданих (опис, теги, прев'ю/ обкладинка)

Кошторис подкасту «Казки з Насею-Тасею»

ТАБЛИЦЯ 1.3

БЮДЖЕТ ВИТРАТ НА ЗЙОМКУ ВІДЕОПОДКАСТУ				**ДАТА ЗЙОМКИ: 27.04.2026**
ОБЛАДНАННЯ				
НАЗВА	**К-ТЬ, шт**	**ОРЕНДА, ВАРТІСТЬ ЗА ЗМІНУ, грн**	**К-ТЬ днів/год**	**ОРЕНДА, ПОВНА ВАРТІСТЬ, грн**
Оренда студії в Media Shelter (локація Vibe)	1	2000	2	**6000**
Кінокамерf Blackmagic 6K G2	4	900	1	**3600**
Об'єктив Canon RF 15-35 f 2.8	4	400	1	**1600**
Штатив Комплект 055XPROB+500AH	4	150	1	**600**
Мікрофон Rode PodMic (з пантографом)	3	600	1	**1800**
Звукозаписуючий пристрій Zoom F8	1	600	1	**600**
Софтбокс Aputure Light Box 45x45	2	150	1	**300**
Світлодіодний прилад Godox SZ150R Zoom RGB LED Video Light	2	450	1	**900**
Суфлери Data Video TP-300	3	450	1	**1350**

Накопичувач Angelbird 512Gb AV PRO CFexpress 2.0 Type B SE Memory Card	1	400	1	**400**
РЕКВІЗИТ / РОЗХІДНІ ВИТРАТИ				
НАЗВА	**К-ТЬ, одиниць**	**ВАРТІСТЬ ЗА ОДИНИЦЮ, грн**	**ПОВНА ВАРТІСТЬ, грн**	
Послуги візажиста	3	1000	**3000**	
Костюми для героїв	3	2000	**6000**	
Послуги таксі	1	1000	**1000**	
Кейтеринг (піца, кава, печиво)	1	1000	**1000**	
Яблука	6	10	**60**	
Келихи для води	3	100	**300**	
Вода Моршинська негаз. 0,5	3	25	**75**	
Ваза для квітів	1	300	**300**	
Букет квітів нарцисів	1	300	**300**	

ВСЬОГО:	**29185**

2.4. Методи просування та популяризації подкасту

Основною платформою для поширення відеоподкасту обрано YouTube, як майданчик із широкими функціональними можливостями для взаємодії з аудиторією різного віку. Саме на цій платформі передбачено публікацію повного першого випуску проєкту та трейлеру до нього.

Допоміжною платформою визначено TikTok, що характеризується високим рівнем користувацької активності та значним охопленням. У межах цього каналу планується публікація коротких відео з емоційно виразними моментами зі зйомки та актуальних трендів з метою залучення нових глядачів до перегляду повного випуску.

Паралельно продовжуватиме функціонуватиме вже наявний Telegram-канал «Нася-Тася», який має сформовану базу підписників. У цьому каналі планується розміщення випусків в аудіоформаті для аудиторії, що надає перевагу аудіальному способу споживання контенту, а також регулярне анонсування нових випусків із відповідними посиланнями.

Додатково перспективним інструментом промоції визначаємо партнерську взаємодію з акторами дубляжу та телеведучими.

Подальший розвиток відеоподкасту передбачає такі напрями:

1. залучення акторів, ведучих, звукоінженерів і музикантів;
2. розвиток інтерактивної взаємодії з аудиторією: відповіді на запитання глядачів, запрошення на зйомку, організація конкурсів, спільне озвучення казок;
3. реалізація волонтерської та соціально значущої діяльності — зокрема організація зустрічей із відомими акторами та ведучими для дітей вимушених переселенців із тимчасово окупованих територій та дітей військовослужбовців.

Таким чином проєкт набуватиме ще й соціально відповідального виміру та зможе встановити зв’язок зі своєю аудиторією.

Висновки до ІІ розділу

У другому розділі описано процес розробки та реалізації подкасту «Казки з Насею-Тасею». Попередній формат проєкту «Нася-Тася» було вдосконалено шляхом трансформації аудіоформату у відеоформат із додаванням елементу обговорення казок, що якісно розширило концепцію продукту.

У процесі створення підтвердилася актуальність та суспільна значущість проєкту. Остаточно визначено цільову аудиторію, якою виявилися не лише діти, а й дорослі батьки та педагоги дошкільних і навчальних закладів. Для наочного представлення аудиторії розроблено два портрети цільових груп: портрет дитини та портрет матері, що відображають пріоритетних споживачів контенту.

Сформовано творчу заявку для творчого авторського проєкту у форматі подкасту «Казки з Насею-Тасею», у якій визначено концепцію, мету, завдання та особливості подкасту. На її основі написано літературний та режисерський сценарії подкасту, що стали основою для реалізації практичного задуму.

Складено кошторис і календарно-постановчий план виробництва, які дозволили чітко визначити необхідний обсяг ресурсів і послідовність дій. Після завершення підготовчого етапу організовано та реалізовано виробництво подкасту «Казки з Насею-Тасею». Проєкт позиціонується не як разовий медіапродукт, а як повноцінно підготовлений до реалізації формат, розрахований на сталу аудиторію та довгострокове існування.

Здійснено етап постпродакшену, який виявився найбільш трудомістким. Незважаючи на попередні репетиції, у процесі зйомки виникли технічні та організаційні труднощі. Втім, випуск загалом вийшов вдалим. Ситуація засвідчила, що ефективна командна робота потребує чіткої внутрішньої комунікації та узгодженості дій на всіх етапах виробництва з метою уникнення непорозумінь.

Визначено, що подкаст «Казки з Насею-Тасею» відповідає формату театру перед мікрофоном і має реальний потенціал для розвитку, зростання та досягнення позитивних показників охоплення аудиторії. Цей формат є унікальним та суспільно значущим.

Окрім того, було визначено, що проєкт несе патріотичну цінність, оскільки сприяє збереженню української культурної самоідентичності, національних традицій і мови, що є вагомим внеском у популяризацію українського. І в сучасних умовах, і в перспективі це є невід’ємною складовою культурного життя суспільства.

Таким чином, концепцію формату театру перед мікрофоном не лише теоретично обгрунтовано, а ц практично реалізовано на прикладі подкасту «Казки з Насею-Тасею».

ВИСНОВКИ

У процесі виконання кваліфікаційної роботи було реалізовано всі поставлені завдання, що дозволило комплексно дослідити специфіку формату театру перед мікрофоном та здійснити практичну реалізацію авторського відеоподкасту «Казки з Насею-Тасею».

Досліджено особливості відео-контенту у форматі театру перед мікрофоном в Україні та закордоном. У ході дослідження встановлено, що театр перед мікрофоном є самостійним аудіовізуальним форматом із власною специфікою, що відрізняє його від традиційного театру та суміжних жанрів. Визначено його ключові жанрові ознаки, особливості подачі матеріалу у відеоформаті та принципи організації контенту, спрямованого на широку аудиторію.

Проаналізовано методику озвучення казок як центральний елемент формату театру перед мікрофоном. Встановлено, що голос, інтонація, тембр і навіть жестикуляція є основними засобами художнього вираження, через які актор формує образи персонажів, передає емоційний стан героїв і утримує увагу слухача впродовж усього твору.

Вивчено соціальні та психологічні аспекти впливу формату театру перед мікрофоном на слухача. Доведено, що аудіовізуальний контент у цьому форматі сприяє розвитку емоційного інтелекту, образного мислення та здатності до емпатії як у дітей, так і у дорослих.

Визначено цінність народних казок та досліджено їх міфологічну й психологічну складову. З'ясовано, що казка є ефективним інструментом передачі культурних цінностей, формування морального світогляду та психологічної адаптації особистості, а також виступає носієм української культурної ідентичності.

Здійснено аналіз українського відеоконтенту, спрямованого на дитячу аудиторію. Виявлено, що формат театру перед мікрофоном залишається недостатньо представленим у вітчизняному медіапросторі, що підтверджує актуальність та оригінальність авторського проєкту.

Сформовано творчу заявку для авторського відеоподкасту «Казки з Насею-Тасею». У ході формування заявки визначено концепцію, жанрові орієнтири, цільову аудиторію та позиціонування проєкту у сучасному медіапросторі. Встановлено, що цільова аудиторія охоплює не лише дітей, а й батьків та педагогів дошкільних і навчальних закладів.

Розроблено літературний та режисерський сценарій для подкасту. Проведено ретельний відбір казок з урахуванням їх змістовної глибини та виховного потенціалу, охарактеризовано образи персонажів, визначено їх голосові, інтонаційні та емоційні характеристики, розроблено принципи озвучення.

Організовано та реалізовано повний виробничий процес творчого авторського проєкту «Казки з Насею-Тасею»: здійснено підготовку, зйомку та постпродакшен. Етап постпродакшену виявився найбільш трудомістким, проте дозволив отримати якісний кінцевий продукт і засвідчив важливість злагодженої командної комунікації на всіх етапах виробництва.

Визначено методи просування подкасту в медіапросторі. Встановлено, що ефективна популяризація проєкту передбачає комплексне використання соціальних мереж та відеохостингів, що забезпечує охоплення широкої аудиторії та сприяє довгостроковому розвитку проєкту.

Таким чином, проєкт «Казки з Насею-Тасею» не лише підтвердив актуальність формату театру перед мікрофоном у сучасному українському медіапросторі, а й продемонстрував його значний потенціал впливу на аудиторію. Збереження української мови, традицій та культурної спадщини через доступний і сучасний медіаформат є вагомим внеском у розвиток українського медіасередовища.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аверс. Вечірня казочка Бджілка, 2013. YouTube. URL: https://youtu.be/6WBhk8IucAA (дата звернення: 12.11.2025).
2. Барнич М., Матіїв І., Венгер О. Особливості голосу, інтонації та тону мовлення актора в ролі. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв.* 2021. Т. 4 № 2 (2021). С. 199–207. URL: https://audiovisual-art.knukim.edu.ua/article/view/248669 (дата звернення: 20.04.2026).
3. Борзенко О. Інтонація та її вплив на мовленнєве спілкування. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія».* 2024. Серія "Філологія", № 21(89). С. 74–76. URL: https://journals.oa.edu.ua/Philology/article/view/4061 (дата звернення: 20.03.2026).
4. Бробакс. Аудіоказка Поросятко Бантик і чарівна Осінь. Суспільне. URL: https://youtu.be/663JGLvFhKc (дата звернення: 30.04.2026).
5. Відродження театру біля мікрофону. Радіо Свобода. URL: https://www.radiosvoboda.org/a/1111058.html (дата звернення: 01.03.2026).
6. Винар О., Мошкіна О. Особливості використання просодичних засобів сценічної мови у створенні сценічного образу. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв*. 2022. Серія: Сцен. мистецтво, 5(2). С. 92–99. URL: https://artonscene.knukim.edu.ua/article/view/266509 (дата звернення: 27.04.2026).
7. Gemini. Version 3.1. 2026. URL: https://firefly.adobe.com/ (date of access: 01.06.2026).
8. Гоян О. Я. Основи радіожурналістики і радіоменеджменту. Київ : Нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, 2004. 190 с. URL: http://194.44.187.2/eljourn/1/radioghurnal.pdf (дата звернення: 01.05.2026).

9. Журавльова Л. П. Емоційний інтелект як проблема психологічних досліджень. Одеса : Держ. закл. "Південноукр. нац. пед. ун-т ім. К. Д. Уш.", 2009. 61 с. URL: http://dspace.pdpu.edu.ua/jspui/handle/123456789/13973 (дата звернення: 14.05.2026).
10. Косінова О. М. Інтонація як один із найважливіших засобів акторської майстерності в педагогічній практиці. *Наукові записки*. 2025. Т. 3. С. 144–154. URL: https://lkp.ndu.edu.ua/index.php/nz/article/view/1374 (дата звернення: 30.04.2026).
11. Кримчак В., Романова Ю. Емоційний інтелект як здібність: пілотажне дослідження з динамічними стимулами. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Психологія*. 2025. Т. 2 № 22. С. 105–118. URL: https://psychology.bulletin.knu.ua/uk/article/view/8675 (дата звернення: 14.05.2026).
12. Літвінчук А. М. Розвиток емоційного інтелекту у молодших школярів з легкими інтелектуальними порушеннями засобами казкотерапії. *Харківський природничий форум*. 2023. С. 289–291. URL: https://dspace.hnpu.edu.ua/items/88eda1d0-3211-4226-8793-1b8d381b182a (дата звернення: 29.04.2026).
13. Любченко Ю. В. Виражальна система радіожурналістики : монографія. Запоріжжя : ДВНЗ "Запоріз. Нац. Ун-т" МОН України, 2016. 192 с. URL: https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi49/0038856.pdf (дата звернення: 07.05.2026).
14. Музичко Л. Т. Психотерапевтична робота з казкою як елемент впливу на формування психологічного здоров'я дітей дошкільного віку. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. 2021. № 12. С. 114–119. URL: https://journals.oa.edu.ua/Psychology/article/view/3077 (дата звернення: 07.03.2026).

15. Недін Л. М. Монотеатр перед мікрофоном у контексті майстерності актора. *Науковий Вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення ім. І.К. Карпенка-Карого*. 2020. № 26. С. 69–73. URL: https://nv.knutkt.edu.ua/article/view/20259 (дата звернення: 23.03.2026).
16. Примова Н. Я. Review of the history of radio theatre. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку*. 2025. № 50. С. 183–188. URL: https://zbirnyky.rshu.edu.ua/index.php/ucpmk/article/view/957 (дата звернення: 03.03.2026).
17. Тиховська О. Психоаналітичний аспект образу долі в українській міфології. *Актуальні питання гуманітарних наук.* 2020. № 29(4). С. 59–66. URL: https://www.aphnjournal.in.ua/archive/29_2020/part_4/10.pdf (дата звернення: 06.04.2026).
18. Як використати подкасти та зробити школу цікавою – методичні рекомендації вчителю. *НУШ Нова Українська Школа*. URL: https://nus.org.ua/2023/09/28/yak-vykorystaty-podkasty-ta-zrobyty-shkolu-tsikavoyu-metodychni-rekomendatsiyi-vchytelyu/ (дата звернення: 19.04.2026).
19. Євтушенко А. О. Нася-Тася. *Telegram-канал*. URL: https://t.me/ukrainestales (дата звернення: 27.09.2025).
20. ЄРКО МЕДІА ПРЕС. Казки з Дідом Панасом, 2023. *YouTube*. URL: https://youtu.be/fUHOpc7Jtxw?si=om-JS4M8TRYx2eVJ (дата звернення: 16.10.2025).
21. Казки для розвитку: як література формує мислення та емоції дитини. *Дерево казок*. URL: https://derevo-kazok.org/kazki-dlja-rozvitku-jak-literatura-formuye-mislennja-ta-emociyi-ditini.html (дата звернення: 12.09.2025).
22. Капустинська Т. Відрубані руки, кістки в мішку, потойбіччя. Розповідаємо про моторошні українські казки. *PLATFOR.MA*. URL: https://www.platfor.ma/topic/vidrubani-ruky-kistky-v-mishku-

potojbichchya-rozpovidayemo-pro-motoroshni-ukrayinski-kazky/ (дата звернення: 04.11.2025).

23. Карпенко С. Д. Українське казкознавство: едиції минулого та сучасного. *Літературознавчі студії*. 2015. № 43 (1). С. 266–278. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10 (дата звернення: 10.02.2026).
24. Морі Є. 111 років Діду Панасу: історія головного казкаря українського ТБ. *Суспільне культура*. URL: https://suspilne.media/culture/138048-111-rokiv-didu-panasu-istoria-golovnogo-kazkara-ukrainskogo-tb/ (дата звернення: 20.12.2025).
25. Павлуша і Ява. *Telegram-канал*. URL: https://t.me/pavlushaiyava (дата звернення: 20.09.2025).
26. Піксель. ТІВІ АБЕТКА Літера Т "Піксель", 2015. *YouTube*. URL: https://youtu.be/-0UyVgbfBaE (дата звернення: 10.01.2026).
27. Радіотеатр: традиція, закладена Українським Радіо у 30-х роках минулого століття. *Українське радіо*. URL: https://www.ukr.radio/news.html?newsID=105807 (дата звернення: 10.10.2025).
28. Тадай О. Нескінчені історії, 2024. *YouTube*. URL: https://www.youtube.com/@neverending-stories-podcast (дата звернення: 22.04.2026).
29. Телеканал ПЛЮСПЛЮС. Казка з татом, 2014. *YouTube*. URL: https://youtu.be/Db7KQA0B2oc (дата звернення: 25.11.2025).
30. Хемій М. Досвід Суспільне Казки: яким має бути контент для дітей. *Суспільне мовлення*. URL: https://corp.suspilne.media/newsdetails/dosvid-suspilne-kazky-yakym-maie-buty-kontent-dlia-ditei/ (дата звернення: 03.10.2025).
31. Чорненька Н. А. Аудіоказки та подкасти: розвиток слухового читання у молодших школярів. *Всеосвіта*. URL: https://vseosvita.ua/library/audiokazky-

ta-podkasty-rozvytok-slukhovoho-chytannia-u-molodshykh-shkoliariv-1041531.html (дата звернення: 10.04.2026).